

at man faar en *Statshypotekbank*. Efter de Bemærkninger, hvormed Regeringen har ledsaget Lovforslaget, skulde jeg nærmest tro, at det er det første, der er rejst Indvendinger imod. Man er bange for, at dette Forslag, naar det bliver til Lov, skulde medføre en forøget Eksport af de bedste danske Værdipapirer til Udlandet, og det ønsker man ikke. Regeringen svarer dertil, at det frygter man ikke, og skulde jeg sige min Mening om det Punkt, vil jeg sige, at det er en Ting, man kan tale om i det uendelige, og som man ikke ved noget om. Der er ingen, der kan sige, om dette Forslag, naar det bliver til Lov, vil medføre en større Eksport til Udlandet, i ethvert Tilfælde en væsentlig større end den, der nu sker, og jeg tror heller ikke, at nogen kan sige med Bestemthed, om det, hvis en saadan større Eksport fandt Sted, vilde være til Held eller til Uheld. Jeg mener, at dette er en ganske almindelig teoretisk Betragtning, som man kan strides om i en Uendelighed; man kommer ikke videre. Men en Ting ved jeg, at hvis man kunde opnaa det samme, som Loven her vil opnaa, gennem Oprettelsen af en privat Hypotekbank, vilde der ikke gaa ret mange Dage, før de mest kapitalstærke og fremragende Finansmænd her i Landet vilde rejse en saadan Bank. Jeg lader derfor ganske rolig de Indvendinger ligge, som maatte rejse imod, at man overhovedet fik en Hypotekbank. Jeg tror, at de enten kunne bevises ikke at have noget paa sig eller ikke kunne bevises med nogen Sikkerhed. Jeg kunde snarere tænke mig, at man var utilfreds med, at man skulde have en *Statsinstitution*, og man kunde navnlig tænke sig en saadan Utilfredshed, hvis man kunde gaa ud fra det, som den ærede sidste Taler gjorde gældende, at nemlig dette Forslag indeholdt en Anerkendelse fra Lovgivningsmagtens Side af, at man nu vilde regulere vort Pengemarked. Jeg tror, at en Indgriben fra Statens Side, som gik ud paa at ville regulere vort Pengemarked, vilde være meget uheldig, og den er slet ikke paa kaldt hos os. Vi have hidtil nydt en ret ubegrænset Frihed i den Henseende, og jeg tror, at ingen kan sige, at vort Pengemarked i det hele har været uheldigt eller har lidt af Skavanker, som kunde være rettede paa den nævnte Maade.

Dertil kommer, at i de faa Lande, hvor man kan sige, at Regeringen paa en meget virksom og kraftig Maade griber ind og regulerer Pengemarkedet, jeg sigter navnlig til Frankrig, kan man ingenlunde

paavise heldige Følger deraf. F. Eks. med Hensyn til Sparekassevæsenet er det en bekendt Sag, at de franske Sparekasinstitutter langt fra staa paa et Standpunkt, der paa nogen Maade kan sammenlignes med f. Eks. de tyske, engelske og de danske, forholdsvis naturligvis. Hvis man derfor kunde sige, at nu griber Staten ind ved at regulere Pengemarkedet, og nu ophæves den Frihed i økonomisk Henseende, som der hidtil har været, vilde det være en meget betydelig Indvending. Det vilde ogsaa være en stor Indvending, hvis man kunde sige, at her gaar Staten til at bringe et uhyre stort Offer eller dog et ret betydeligt Offer for partikulære Interesser, thi det kan dog ikke nægtes, at det er partikulære Interesser, naar der er Tale om Ejerne af de faste Ejendomme. Disse Indvendinger vilde jeg finde vægtige, hvis de vare berettigede, men det ere de efter min Mening aldeles ikke og heller ikke den — jeg skal senere komme noget tilbage til det —, at denne Lov, naar den bliver vedtagen, paa nogen Maade vilde regulere Pengemarkedet og indskrænke den økonomiske Frihed. Det staa saavel private som Kreditforeningerne aldeles frit for efter som før Lovens Udkomst at købe og sælge og handle, som de ville. Kreditforeningerne navnlig ere aldeles ikke bundne ved denne Lov; naar de holde sig til deres Statutter, vilde de kunne vedblive deres Virksomhed ganske som hidtil.

Hvad det angaar, at Staten bringer Ofre, er dette heller ikke Tilfældet. Den Smule Penge, som Staten tilskyder kontant, er jo ikke værd at tale om, naar der derved kan opnaas saa store Goder, som Loven tilbyder. Og hvad angaar den Garanti paa 15 Mill. Kr., som Lovforslagets § 3 nævner, skal den jo for det første ikke betales kontant; det sker i Form af Nedlæggelsen af et Stykke Papir med Finansministerens Underskrift paa, og nogen nævneværdig Risiko kan der aldeles ikke være Tale om. Disse 15 Mill. Kr. kunne først tages — eller nogle af dem —, naar der maatte være lidt Tab paa de Obligationer, som Hypotekbanken har indkøbt. Og naar vi se hen til den paalidelige Maade, hvorpaa vore Kreditforeninger blive ledede, de store Reservefonds, de have opsamlet, og at de saa godt som aldrig lide Tab af nogen Betydning, maa det vistnok erkendes, at nogen Risiko, som man paa nogen Maade kan befrygte, nogen nævneværdig Risiko er der ikke. Jeg kan derfor for mit Vedkommende ikke se andet, end at man med Glæde maa se